

Silotegu toimub endiselt valikuliselt

Maikuu ilm oli 2020 aastal tavapärasest jahedam (vt maikuu õhutemperatuuri graafik). Eriti jahe oli II dekaad (keskmise õhutemperatuur 5-6 kraadi). Väike soojenemine tuli 22. maist, kuid suurem soojalaine jäi tulemata. Maikuu viimase nädala keskmine õhutemperatuur oli 13 kraadi lähedal. Efektiivseid temperatuure kogunes vegetatsiooni algusest 01. juuniks Kuusikul 127 ja Jõgeval 129 kraadi. Lõuna-Eestis oli soojussumma ainult veidi suurem - Valga 141, Võru 144 ja Viljandi 147 kraadi. Soojussumma 150 kraadi lähedal oli samal ajavahemikul 2015. ja 2017. aastal.

Jahedale ilmale vaatamata kaasnes massi suurenemisega rohusööda toiteväärtuse vähenemine. Instituudi varasematest uurimustest on selgunud, et efektiivsete temperatuuride summa suurenemisel 10 kraadi võrra väheneb I niite kasvuperioodil kuivaine seeduvus varasel punasel ristikul 0,33%, lutsernil 0,41% ja kõrrelistel 0,55% võrra. Sellel nädal oli seeduvuse langus kõrrelistel veidi suurem. Proteiinisisalduse langus oli mõõdukas, märkimisväärselt vähenes lustel.

Kiire arenguga kõrrelised (kerahein, alaska luste, ohtetu luste) suurendasid nädalaga kasvukõrgust 20-25 cm ja jõudsid loomise faasi. Kõrgema agrofooniga põldudel ulatus taimede pikkus 65-75 cm-ni. Saku analüüsiandmetel luste varte osakaal saagis suurenes, liigiomaselt on luste varte ADF kõrge (390 g/kg^{-1}), mis ongi seeduvuse languse põhjus.

Vähesest soojusest tingituna oli liblikõieliste heintaimede kasv ja areng aeglane. Punase ristiku kasvukõrgus oli 35-45 cm ja lutsernil 40-50 cm. Liblikõieliste heintaimede kasvukõrguse juurdekasv oli 22. kalendrinädalal 10-24 cm ja taimed olid varsumise faasis. Optimaalne I niite aeg lutsernil oli eelnevatel aastatel instituudi katsetes õitsemise algul (ef temp 280-340 kraadi) ja varasel punasel ristikul siis kui efektiivse temperatuuri summa on 350-380 kraadi.

Segukülvides aitavad liblikõielised ning liigiomaselt kõrge toiteväärtusega karjamaa-raihein kuivaine seeduvuse ja toorproteiinisisalduse hoida pikemat aega soovitud tasemel (seeduvus üle 65% ja TP 15% KA).

8. juunil võetakse kasvavast rohust uued proovid.

Uno Tamm, Eesti Taimekasvatuse Instituut